

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

авторитетних німецьких видавництв, більшість німців навіть не розуміють значення англійських слів, які вони використовують у щоденному спілкуванні. Особливо важко людям похилого віку, для яких масове витіснення звичної німецької лексики стало справжнім нещастям. Вони часто просто не розуміють того, що написано в магазині або на станції метро.

Молоде підрастаюче покоління через вплив англіцизмів втрачає почуття патріотизму й усвідомлення важливості своєї рідної мови. Старше покоління в такій ситуації почуває себе непевно й сконфужено. Багато німецьких філологів підтверджують той факт, що деяких англіцизмів все-таки не уникнути. До таких слів вони відносять слова, які стали вже інтернаціональними й належать у більшості випадків до технологічного, медичного, кулінарного й іншого напрямів. Але одночасно з тим не варто засмічувати німецьку мову англійськими словами, яким можна знайти еквіваленти у своїй рідній мові. Виходячи з необхідності відмежування доцільних, корисних запозичень від недоцільних, невиправданих, потрібно кожне досить частотне сьогодні запозичення пропускати крізь призму всебічного його оцінювання на основі диференційних ознак різних типів.

ІРОНІЯ ЯК ЗАСІБ ВПЛИВУ НА СВІДОМІСТЬ РЕЦІПІЕНТА ДИСКУРСУ ТЕАТРАЛЬНОЇ РЕЦЕНЗІЇ

Мартиненко В. О., студ. гр. ПР-12,

Чуланова Г. В., канд. філол. наук, доцент кафедри ГФ

Питання застосування іронії у якості засобу впливу на свідомість реципієнта дискурсу театральної рецензії є досить актуальним, зважаючи на зростаючу роль засобів масової інформації та публіцистичного дискурсу у нашому житті. Більше того, враховуючи популярність використання методу інтеграції у освітній сфері, можна зауважити, що ця тема може бути у подальшому розвинута та застосована при викладанні курсів зі стилістики та інтерпретації текстів ЗМІ, у навчанні студентів створювати текст рецензії на англійській мові.

Детально театральні рецензії, як сферу використання лінгвокогнітивного аналізу свідомого впливу на свідомість реципієнта досліджено в роботах таких лінгвістів як В. В. Красних,

В. С. Романькова, А. П. Булатової, Н. Н. Мошнікова, А. П. Чудінова, Тена Андріус ван Дейк та ін.

Іронія і сарказм, як вияви гумору, вважаються специфічними мовними засобами, які посідають важливе місце в англійській мові. Проте, ці два поняття необхідно розмежовувати.

Згідно з Літературознавчим словником-довідником, іронія (від грец. εἰρωνεία — “лукавство”, “удавання”) — це художній троп, який виражає глузливо-критичне ставлення митця до предмета зображення; насмішка, замаскована зовнішньою благопристойною формою [1, 313].

Тоді як сарказм (від грец. σαρκασμός — “терзання”) — це їдка, викривальна, особливо дошкульна насмішка, сповнена крайньою ненависті і гнівного презирства. Сарказм не має подвійного, часто прихованого семантичного дна, яке має іронія, він виражається завжди прямо. Об'єктом сарказму виступають, як правило, речі небезпечні, різко негативні і аморальні [1, 611].

Об'єктом іронії в дискурсі театральної рецензії частіше за все виступають вистава, режисерська майстерність, актори, дія на сцені, декорації, музика і хореографія, сюжет.

При розгляді іронії як засобу впливу на свідомість реципієнта дискурсу театральної рецензії, вказуємо на два можливих рівня її застосування: лексико-фразеологічний та синтаксичний. Центральним прийомом реалізації іронії на лексико-фразеологічному рівні є мовний вияв поняття інтертекстуальності, тобто відкритості дискурсу до елементів стороннього стилю.

Іронія в дискурсі театральної рецензії на лексико-фразеологічному рівні може проявлятися завдяки використанню стилістично зниженої лексики, наприклад: *She made waves when she delivered a confident and intelligent inaugural speech.* — (Telegraph)

Достатньо цікавим засобом втілення іронії в театральній рецензії є незвичне поєднання лексем з точки зору стилістики та семантики, наприклад: *The choral group of extra ladies, a kind of nightmarish singing sewing circle.* — (Spectator)

Ще один засіб застосування іронії на лексико-фразеологічному рівні — вживання слів та словосполучень, що є контекстуальними антонімами, що часто спричиняють іронічну гру слів, наприклад: *A little later in an endless (near-three- hour) evening of wallowing, wittering gloom, the heroine is moved to ask 'Will I always be alone without the stars?' to which the answer is yes, dear, you'll be alone in the Savoy*

Theatre with just about the unstarriest supporting cast ever assembled, even for a regional British musical premiere. — (Spectator)

Іронія на синтаксичному рівні проявляється, по-перше, за допомогою питань. Одним із часто вживаних видів такого способу застосування іронії є питання в якості коментаря та риторичне питання, наприклад: *Chekhov without an interval? It sounds like a wanton exercise in sadism against the bladder.* — (Spectator)

По-друге, іронія на синтаксичному рівні може виражатися у використанні стверджувальних речень, що є констатацією фактів або висновком. Найчастіше речення такого типу стоять наприкінці тексту рецензії, наприклад: *Otherwise, Our Town lies as flat on the Almedia stage as one of Mrs Gibbs's breakfast pancakes.* — (Telegraph)

Іронія на лексико-фразеологічному рівні може проявлятися за рахунок використання стилістично зниженої лексики та різноманітних стилістичних засобів. Тоді як, говорячи про використання іронії на синтаксичному рівні, згадуємо про використання різноманітних питань та стверджень.

1. Літературознавчий словник-довідник. Друге видання (виправлене, доповнене). — К.: Видавничий центр «Академія», 2007. — 751с. — ISBN 978-966-580-2.

ПОЛІТКОРЕКТНІСТЬ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Мовчан Д. В., канд. філол. наук, ст. викладач кафедри ГФ,
Михалко Є., студ. гр. ПР-11

У наш час зростає потреба вивчення мови в сукупності з позамовними чинниками. Сучасна глобалізована культура базується на таких демократичних цінностях як вибір, право на власну думку, свобода совісті. Однією з базових цінностей проголошується й толерантність, яка забезпечує гармонію у людських стосунках. Толерантність — одна з базових культурних універсалій, адже основний модус існування людини — це співіснування у суспільстві. Кожна історична епоха створює власні форми толерантності, які відображають закріплені в суспільній свідомості уявлення про межі терпимого та неприйняттого у даний час, у даному місці, у даній культурі [2].